

De Stippelmot slaat toe!

Vorig jaar werd er in de Leidse kranten melding gemaakt van een Stippelmottenplaag aan de Stadhouderslaan. Bewoners uit deze straat werden opgeschrikt door Stippelmotten in de bomen voor hun huizen. De Vogelkersstippelmot had toegeslagen.

Waar kwamen ze vandaan?

Zware aantastingen door Stippelmotten waren uit deze straat niet bekend. De Vogelkersbomen zijn zeer groot en staan er al lang. De vraag is waar de Stippelmotten ineens vandaan zijn gekomen. In het nabije polderpark Cronesteijn, dat ongeveer een kilometer van de Stadhouderslaan verwijderd ligt, zijn in het midden van de jaren tachtig veel Vogelkersen aangeplant. De Vogelkersstippelmot komt overal voor in de omgeving van Leiden en had binnen enkele jaren de aangeplante bomen in het park ontdekt. Of

Dezelfde bomen als op de andere foto, maar dan in augustus 1994.

Ondanks de warme zomer zitten de bomen weer helemaal in het blad.

In juni 1994 werden in een paar dagen tijd de bomen in de Stadhouderslaan in Leiden overdekt met spinseldraden en kaal gevreten. De rupsen hadden een aantal weken onopgemerkt van de bladeren in de bomen gevreten. Nadat ze bijna volgroeid waren, werden ze, toen de bomen plotseling kaal werden, opgemerkt. Kort voor de verpopping vreten rupsen zeer veel en daardoor kunnen de bomen als er veel rupsen zijn, zeer snel kaal worden. Veel rupsen gaan dan dood van de honger, slechts een klein deel overleeft. Zo'n plaag kan een aantal jaren duren maar houdt vaak vanzelf weer op.

Kaalkraat van Vogelkersen in de Stadhouderslaan in juni 1994.



foto's: Rinny Kooi



déze motten in de Stadhouderslaan terecht zijn gekomen en daar in 1994 voor een plaag hebben gezorgd, is onbekend. Opvallend is dat in 1994 in het park juist geen zware aantasting door de Vogelkersstippelmot is waargenomen.

Bomen herstellen snel

Veel mensen zijn bang dat de enorme kraat van de rupsen nadelig zal zijn voor de bomen en struiken. In de praktijk valt dit erg mee. Stippelmotplagen heeft men voor de langste dag, voor het 'Sint Jan's lot'. De bomen en struiken lopen

weer uit en hebben nog voldoende tijd om met behulp van hun bladeren reservevoedsel in de wortels op te slaan voor de winter. Er kan wel een andere vorm van schade worden veroorzaakt. Omdat Stippelmotrupsen ook de bloemen aantasten, beïnvloeden ze de zaadvorming en vruchtzetting nadelig. Stippelmotten zijn daarom niet welkom in boomgaarden.

Vaak geloven mensen niet dat de schade voor de bomen en struiken relatief beperkt is. Daarom heb ik het verloop van de plaag gevolgd en foto's gemaakt van de bomen met de aantasting, drie weken na de plaag en het uiterlijk van de bomen eind augustus. Dit om te laten zien dat de aantasting niet dramatisch hoeft te zijn voor de bomen. Drie weken na de aantasting begonnen de twijgen weer uit te lopen. In augustus zaten de bomen weer redelijk in het blad. De maand juli was zeer droog, zodat het herstel van de bomen kan zijn vertraagd door de droogte.

Bestrijding toch nodig

De gemeente Leiden heeft geprobeerd de rupsen in de Stadhouderslaan te bestrijden. Men deed dit niet omdat men bang was dat de bomen schade zouden ondervinden, maar om de overlast voor de bewoners te verminderen. Hun eigendommen werden met spinsel bedekt, in de straat kreeg men aan spinsel hangende rupsen in het gezicht en hongerige rupsen trokken de huizen binnen. De gemeente Leiden heeft een paar jaar geleden besloten geen chemische bestrijdingsmiddelen meer te gebruiken. Daarom probeerde de brandweer de rupsen met behulp van de brandspuit te verwijderen. Dit lukte niet. Vervolgens heeft men een bacteriologisch middel gebruikt. Daarmee had men iets meer succes. Echter niet alle rupsen zijn doodgegaan. Het lijkt daarom niet onmogelijk dat de plaag in 1995 zal terugkeren.